

РЪКОВОДСТВО

ЗА ПОТРЕБИТЕЛЯ НА ПРАВНА ЕКСПЕРТНА СИСТЕМА

АПИС - КОНСТРУКЦИИ

The screenshot displays the APIS 7.0 software interface. The main window title is "Апис 7. - [ЗАКОН за задълженията и договорите]". The interface includes a menu bar, a toolbar with various icons, and a document viewer. The document content is displayed in the center, with annotations (numbered 45-51) highlighting specific legal provisions. The left sidebar shows a tree view of "Конструкции" (Annotations) with a list of items. The right sidebar shows the "Работна област" (Work Area) with a search bar and a list of selected objects. The status bar at the bottom indicates the system is up-to-date and provides document details.

Апис 7. - [ЗАКОН за задълженията и договорите]

Система Търсене Лични папки Документи Препратки Формуляри Срокове Настройки Помощ

Апис - ПРАВО\ Документи съдър... ЗАКОН за задъл...

Конструкции

- 44.
- 45.
- Обработени конструкции (40)
- Конструкции (1531)
- Съдебна практика (2696)
- Ведомствена практика (1)
- № 20-00-203 от 12.06.200...
- Процедури (4)
- Отговорност за вреди, пр
- Предоговорни отношени
- Отговорността по Закона
- Специалните видове делу
- Финансови разработки (1)
- Установяване на публич
- Авторски коментари (3)
- Вътрешен деликт и скелп
- Едновременното изменен
- Задължителната застрах
- Препратки от разпоредби (5)
- Практика по алинеи

Търсене в документа: едварително резервиране Брой срещания: 0

Работна област

Избрани обекти Текст

45. Всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму.
Във всички случаи на неправомерно увреждане, вината се предполага до доказване на противното.

46. При неизбежна отбрана няма отговорност за вреди.
(Ал. 2, попр. - Изв., бр. 2 от 1950 г.) При крайна необходимост се дължи поправяне на причинените вреди.

47. Неспособният да разбира или да ръководи постъпките си не отговаря за вредите, които е причинил в това състояние, освен ако неспособността е причинена виновно от самия него.
За вредите, причинени от неспособен, отговаря лицето, което е задължено да упражнява надзор над него, освен ако то не е било в състояние да предотврати настъпването им.

48. Родителите и осиноителите, които упражняват родителските права, отговарят за вредите, причинени от децата им, които не са навършили пълнолетие и живеят при тях.
Настойникът отговаря за вредите, причинени от малолетния, който се намира под негово настойничество и живее при него.
Тия лица не отговарят, ако не са били в състояние да предотвратят настъпването на вредите.

49. Този, който е възложил на друго лице някаква работа, отговаря за вредите, причинени от него при или по повод изпълнението на тази работа.

50. За вредите, произлезли от каквито и да са вещи, отговарят солидарно собственикът и лицето, под чийто надзор те се намират. Ако вредите са причинени от животно, тези лица отговарят и когато животното е избягало или се е изгубило.

51. Обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и неизбежна последица от извършването. То може да бъде встъпва

Системата е актуална към ДВ, бр. 23 от 20.03.2012 г. и ОВ L 81 от 21.03.2012 г. Документ: 1 от 8 ИНСТАЛАЦИЯ:273328675807

start Microsoft Word - ... Апис 7 BG 18:14

I. ОБЩО ОПИСАНИЕ

1. Какво е конструкция

Конструкция е съвкупност от правни норми, съвместното действие на които регламентира определено правоотношение. Или – конструкцията съдържа нормите, които уреждат даден казус. Конструкциите са представени като списък от разпоредби, например:

Чл. 45 ЗЗД, Чл. 49 ЗЗД, чл. 51 ЗЗД.

Конструкциите обединяват всички видове информация, необходима за решаване на казус, за консултация, за коментар на взаимосвързани разпоредби, за предложения *de lege ferenda*.

2. Как са създадени конструкциите

Конструкциите са създадени чрез анализ на **повече от 270 000 съдебни решения** на Върховния касационен съд, Върховния административен съд, апелативни, окръжни и районни съдилища. Основанията за издаване на тези решения като съвкупност от разпоредби са източник на конструкциите в сегашната версия на продукта. Продуктът съдържа **над 110 000 конструкции** от юридическата практика, подредени по видове актове и други значими за практиката критерии. Важни конструкции са развити чрез систематично тълкуване и допълнителни квалификации.

Добавянето на съдебни решения продължава и заедно с това се увеличава броят на конструкциите. Колкото повече решения бъдат добавени и анализирани, толкова повече конструкции се предоставят от продукта.

3. Какви операции могат да се извършват с конструкции

Целта на всички операции върху конструкцията е да конкретизират съдържанието ѝ спрямо решавания казус, след което това развито съдържание да се запази и/или експортира в текстов редактор и да се използва като основа на разсъждения и развитие на тази или на нови, по-конкретизирани конструкции за решаване на други казуси.

■ Търсене на конструкция:

- чрез последователно отваряне на нормативен акт, разпоредба и конструкции към разпоредбата;
- чрез търсене по разпоредба, част от конструкцията, напр. чл. 45 ЗЗД.

4. Примерни последователности от действия, водещи до създаване на съдебно решение

Първо, юристът определя общата квалификация на случая. Като помощни средства могат да се използват функциите за търсене на конструкции, собствен опит, писмени защиты с предложените в тях хипотези за решаване на случая, правна литература, мнения на колеги.

Например, ако казусът има за предмет материята на сервитутите, търсенето на този термин ще покаже като резултат всички конструкции, актове, съдебни решения и пр., които се отнасят до въпросната материя.

Ако казусът може да се квалифицира посредством характерна разпоредба, тази разпоредба се използва като изходна точка за последващите действия. Например, искът за нарушено владение насочва анализа към чл. 75 от Закона за собствеността.

Второ, формира се хипотеза за решаване на случая посредством избор на конструкцията/конструкциите, една от които евентуално урежда казуса.

Трето, ако в предходните действия са отделени няколко конструкции, тук се избира конструкцията, по която ще се анализира и решава случая. Впоследствие този избор на конструкция може да бъде променен и анализът да се насочи към друга от първоначално избраните конструкции.

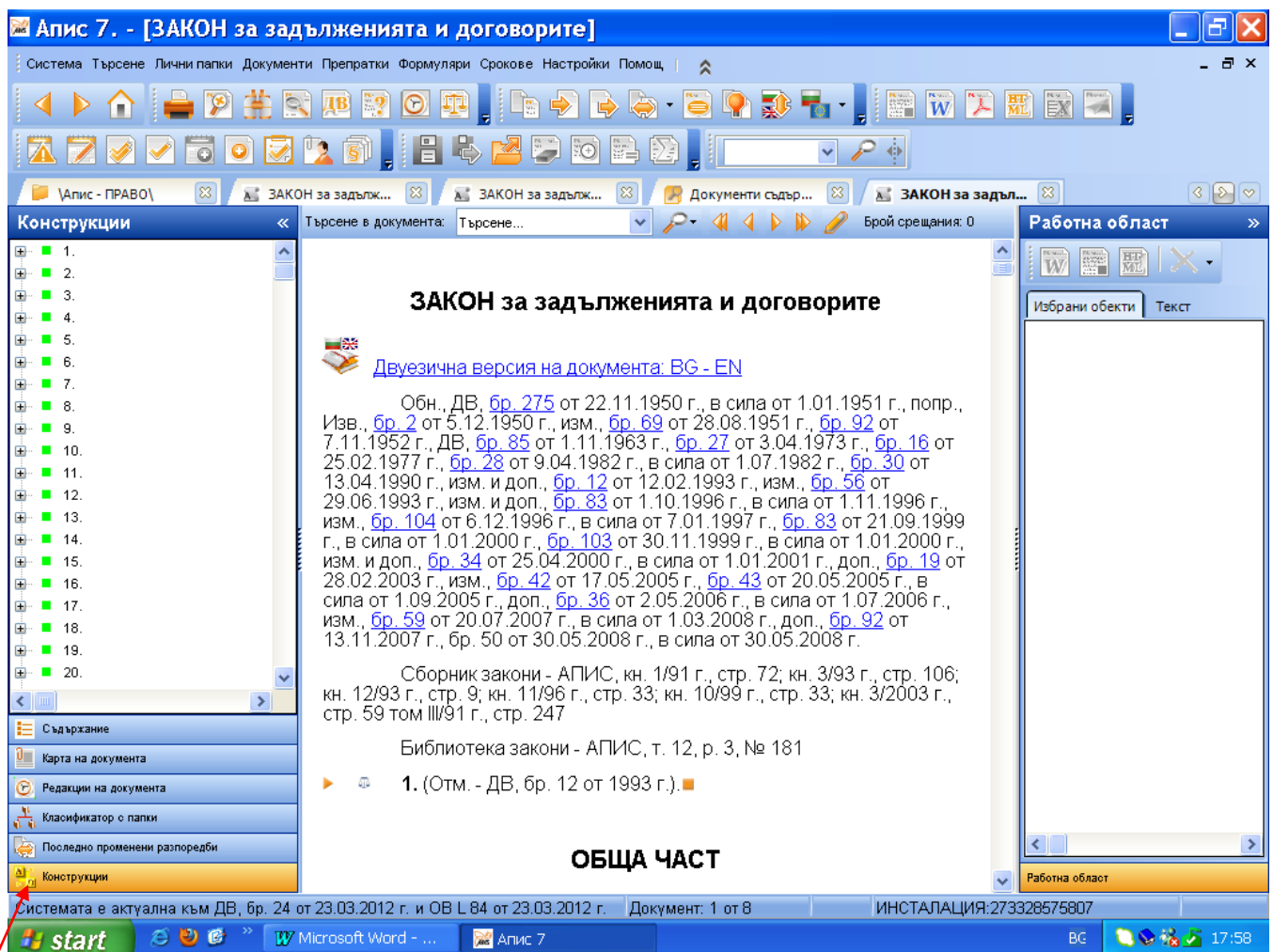
5. Примерни последователности от действия за организиране на информация

Продуктът „Конструкции” е замислен не само като помощно средство за организиране на данни за решаване на казуси или формиране на становище по правен проблем, възникнал при прилагане на правото. Конкретната разпоредба и/или съвкупност от разпоредби от нормативния акт е свързана с препратки от други разпоредби на нормативни актове, както и кореспондиращи документи от съдебна практика, ведомствена практика, както и с документи от продукта “Процедури”, с финансови разработки от продукта “Финанси”, както и авторски коментари от продукта “Време”.

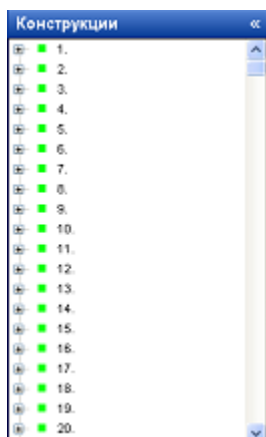
II. ОПИСАНИЕ НА ФУНКЦИОНАЛНОСТТА НА ПРОДУКТА

Лява част (прозорец) на екрана

При отваряне на избран от потребителя нормативен акт – /за пример по долу - Закон за задълженията и договорите – чл. 45/, в долната лява част на екрана се визуализира информацията за документа, а именно - съдържание; карта на документа; редакция на документа; класификатор с папки; последно променени разпоредби; **конструкции**. Потребителят стартира конструкциите към съответния нормативен акт като позиционира мишката върху менюто “Конструкции” в долната лява част на екрана и кликне върху него, както е изобразено по-долу.

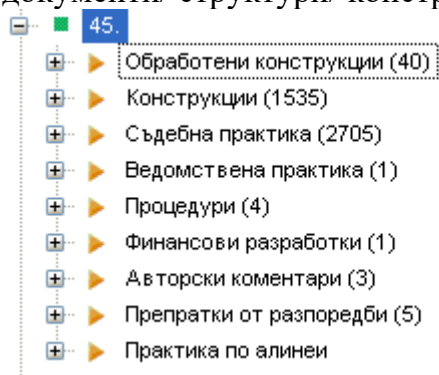
В горната лява част на екрана се визуализират разпоредбите на избрания от потребителя нормативен акт.

Потребителят има възможност да избере конкретната разпоредба на избрания нормативен акт, с която ще работи. След като избере конкретната разпоредба /в посочения по-долу пример – чл. 45 от Закона за задълженията и договорите/ потребителят “отваря” съдържанието на разпоредбата, като кликва с мишката върху знака +. Визуализират се следните папки под избраната разпоредба:

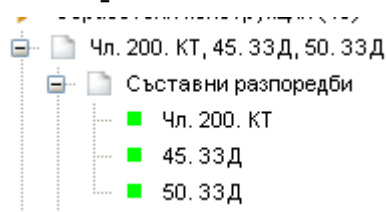
- **Обработени конструкции;**
- **Конструкции;**
- **Съдебна практика;**
- **Ведомствена практика;**
- **Процедури;**
- **Финансови разработки;**
- **Авторски коментари;**
- **Препратки от разпоредби;**
- **Практика по алинеи.**

Срещу съответните елементи се визуализират цифри. Цифрата показва колко броя документи/ структури/ конструкции се съдържат в конкретната папка.

1. Папката “Обработени конструкции” съдържа конструкции /свкупност от разпоредби, по които има съдебна практика и/или ведомствена практика/. Всяка обработена конструкция съдържа следните елементи:

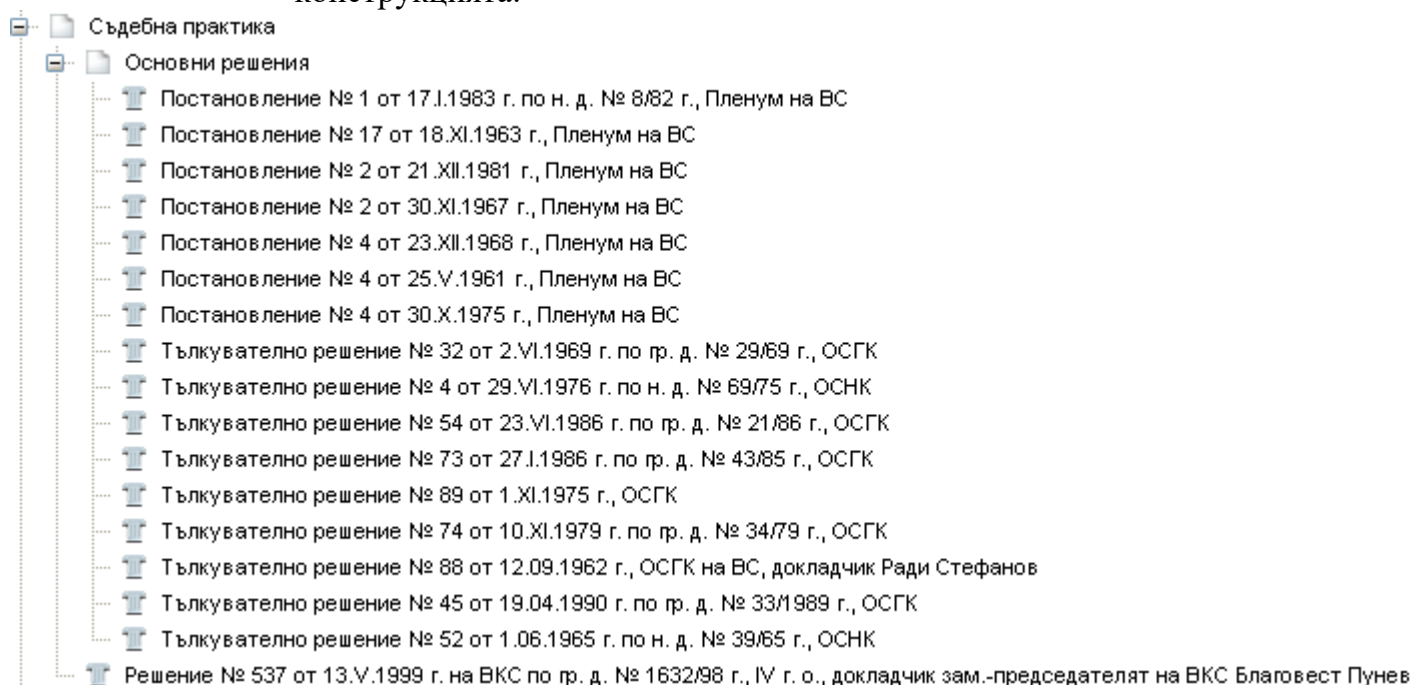
1. 1. Съставни разпоредби – разпоредбите, съставляващи съответната конструкция;

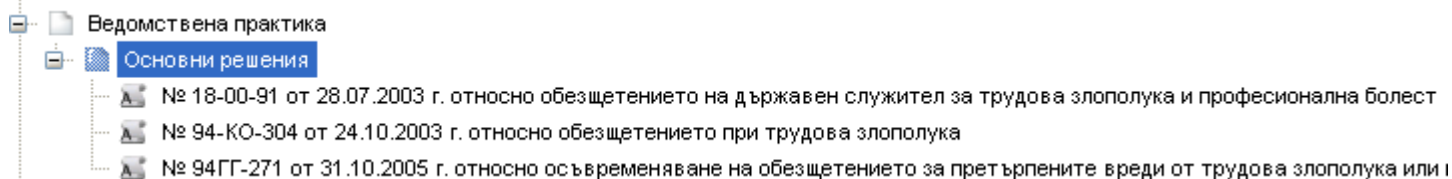
1.2. Съдебна практика:

1.2.1. Основни решения – постановления, тълкувателни решения и други съдебни актове, с разпоредбите, съставляващи конструкцията;

1.2.2. Съдебни актове по конкретните разпоредби, съставляващи конструкцията.

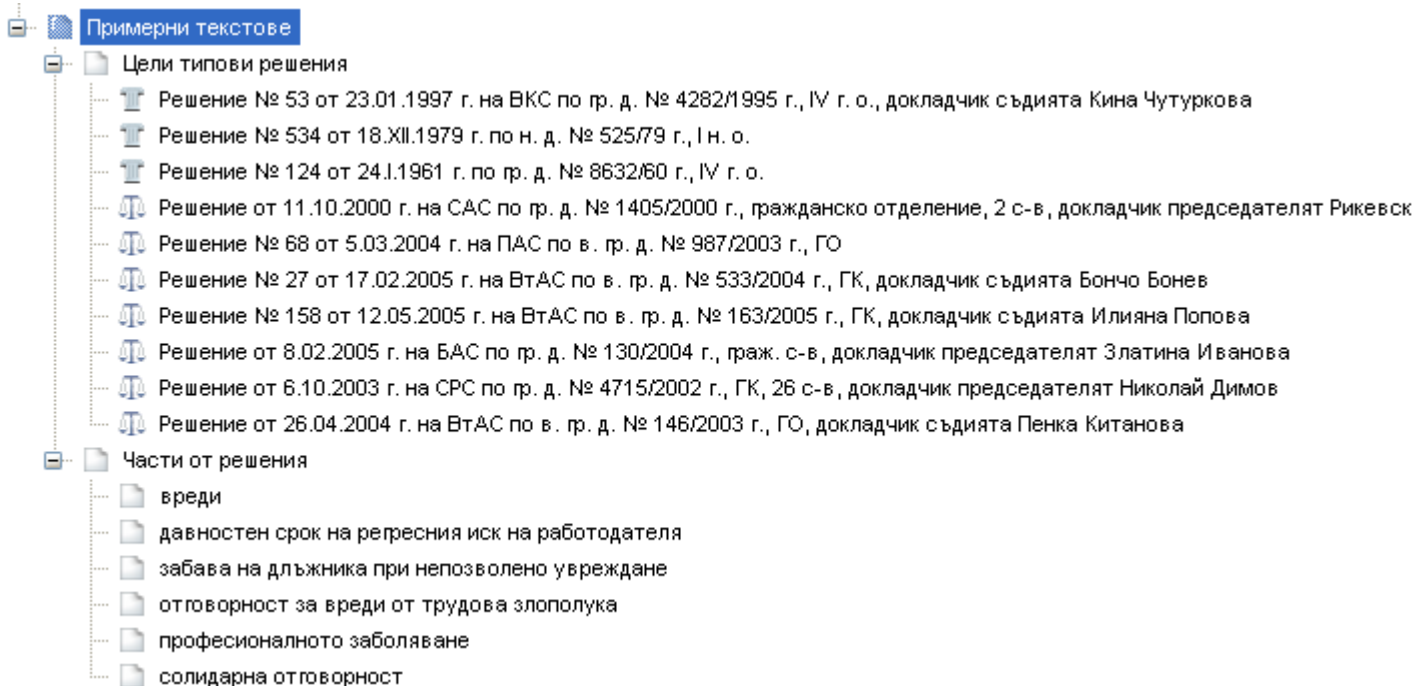
1.3. Ведомствена практика – практика на структури на изпълнителната власт във връзка с конкретните разпоредби, съставляващи конструкцията;

1.4. Примерни текстове:

1.4.1. Цели типови решения – съдебни актове, типови относно конкретните разпоредби, съставляващи конструкцията;

1.4.2. Части от решения – извлечения от съдебни актове, типови относно конкретните разпоредби, съставляващи конструкцията.

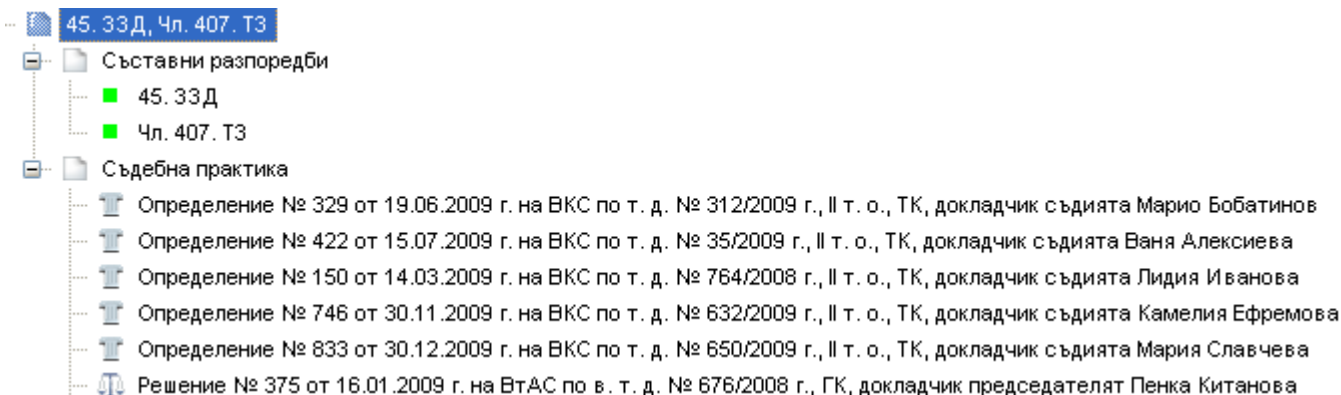

2. Папката “**Конструкции**” съдържа конструкции /съвкупност от разпоредби, по които има съдебна практика и/или ведомствена практика/. Всяка конструкция съдържа следните елементи:

2.1. Съставни разпоредби - разпоредбите, съставляващи съответната конструкция;

2.1.1. Съдебна практика – Основни решения – постановления, тълкувателни решения и други съдебни актове, с разпоредбите, съставляващи конструкцията;

2.1.2. Съдебни актове по конкретните разпоредби, съставляващи конструкцията.

3. Папката “**Съдебна практика**” съдържа всички съдебни актове, свързани с избраната от потребителя разпоредба. В конкретния пример – чл. 45 от Закона за задълженията и договорите – е посочено, че към разпоредбата съществуват 2706 документа съдебна практика.

- 45.
  - ▶ Обработени конструкции (40)
  - ▶ Конструкции (1535)
  - ▶ **Съдебна практика (2706)**
    - ▶ Определение № 105 от 12.XII.1984 г. по гр. д. № 941/84 г., IV г. о.
    - ▶ Определение № 25 от 27.I.1986 г. по гр. д. № 831/85 г., IV г. о.
    - ▶ Определение № 44 от 16.V.1956 г. по гр. д. № 3095/56 г., IV г. о.
    - ▶ Определение № 87 от 22.VII.1969 г. по гр. д. № 1270/69 г., I г. о.
    - ▶ Постановление № 1 от 17.I.1983 г. по н. д. № 8/82 г., Пленум на ВС
    - ▶ Постановление № 17 от 18.XI.1963 г., Пленум на ВС
    - ▶ Постановление № 2 от 21.XII.1981 г., Пленум на ВС
    - ▶ Постановление № 4 от 23.XII.1968 г., Пленум на ВС
    - ▶ Постановление № 4 от 25.V.1961 г., Пленум на ВС
    - ▶ Постановление № 4 от 30.X.1975 г., Пленум на ВС
    - ▶ Постановление № 5 от 24.XI.1969 г., Пленум на ВС, докладчик Сава Манчев
    - ▶ Постановление № 7 от 1959 г., Пленум на ВС

4. Папката **“Ведомствена практика”** съдържа писма, указания, отговори на въпроси и други документи на структури на изпълнителната власт, свързани с избраната от потребителя разпоредба.

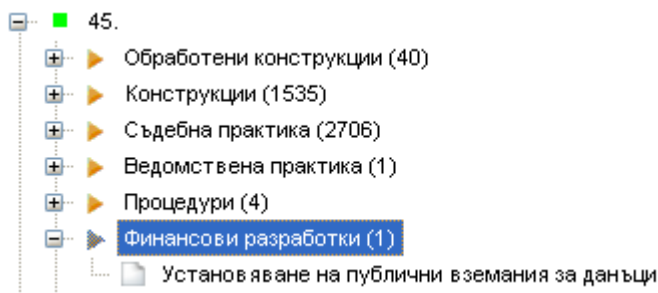
- 45.
  - ▶ Обработени конструкции (40)
  - ▶ Конструкции (1535)
  - ▶ Съдебна практика (2706)
  - ▶ **Ведомствена практика (1)**
    - ▶ № 20-00-203 от 12.06.2009 г. относно действията на органите по приходите в случаите, при които съдебните органи са се произнесли

5. Папката **“Процедури”** съдържа разработки от продукта **“Апис - ПРОЦЕДУРИ”**, свързани с избраната от потребителя разпоредба.

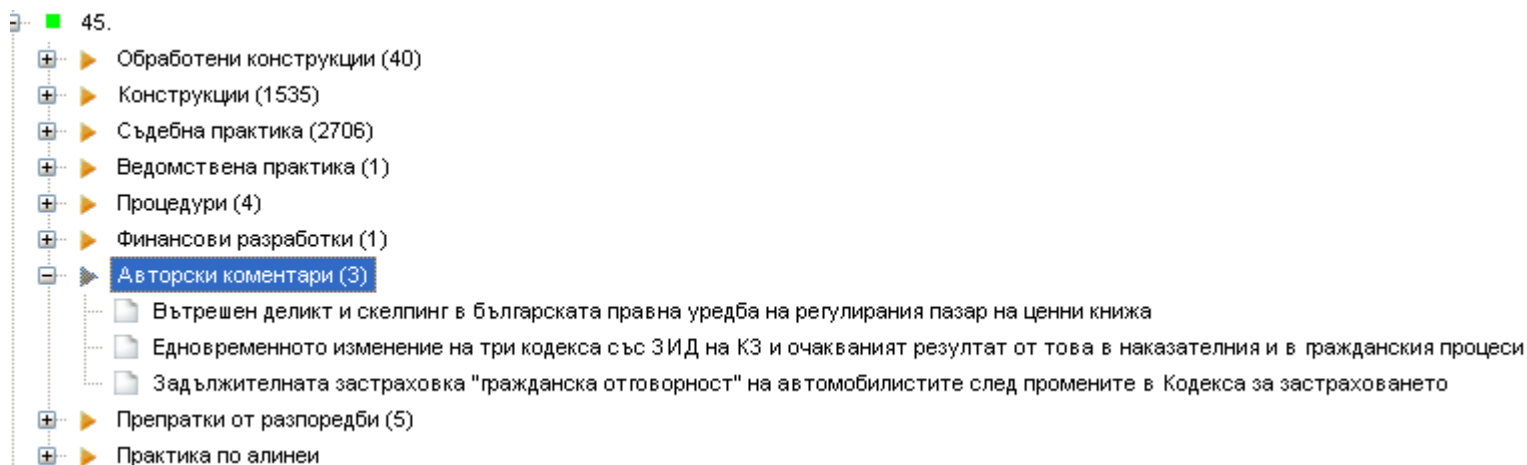
- 45.
  - ▶ Обработени конструкции (40)
  - ▶ Конструкции (1535)
  - ▶ Съдебна практика (2706)
  - ▶ Ведомствена практика (1)
    - ▶ № 20-00-203 от 12.06.2009 г. относно действията на органите по приходите в случаите, при които съдебните органи са се произнесли
  - ▶ **Процедури (4)**
    - ▶ Отговорност за вреди, причинени от дефект на стока
    - ▶ Преддоговорни отношения. Преддоговорна отговорност
    - ▶ Отговорността по Закона за марките и географските обозначения като специален вид деликтна отговорност. Способи на защита при
    - ▶ Специалните видове деликти съгласно Закона за задълженията и договорите

6. Папката **“Финансови разработки”** съдържа разработки от продукта **“Апис - ФИНАНСИ”**, свързани с избраната от потребителя разпоредба.

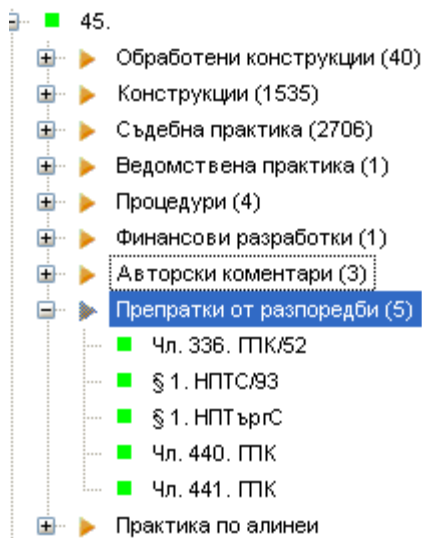

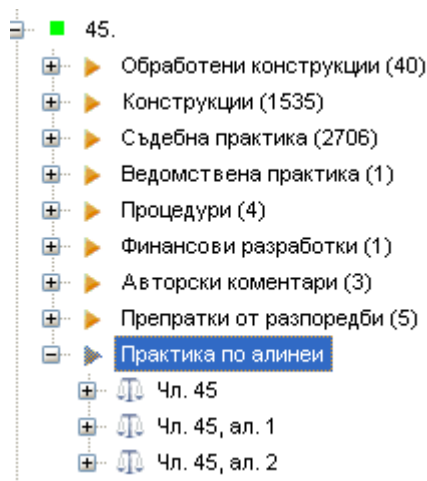
7. Папката “**Авторски коментари**” съдържа **авторски коментари от продукта “Апис - Време”**, свързани с избраната от потребителя разпоредба.

8. Папката “**Препратки от разпоредби**” съдържа препратки от други нормативни актове към избраната от потребителя разпоредба.

9. Папката “**Практика по алинеи**” съдържа подпапки със съдебна практика по отделните алинеи на избраната от потребителя разпоредба.

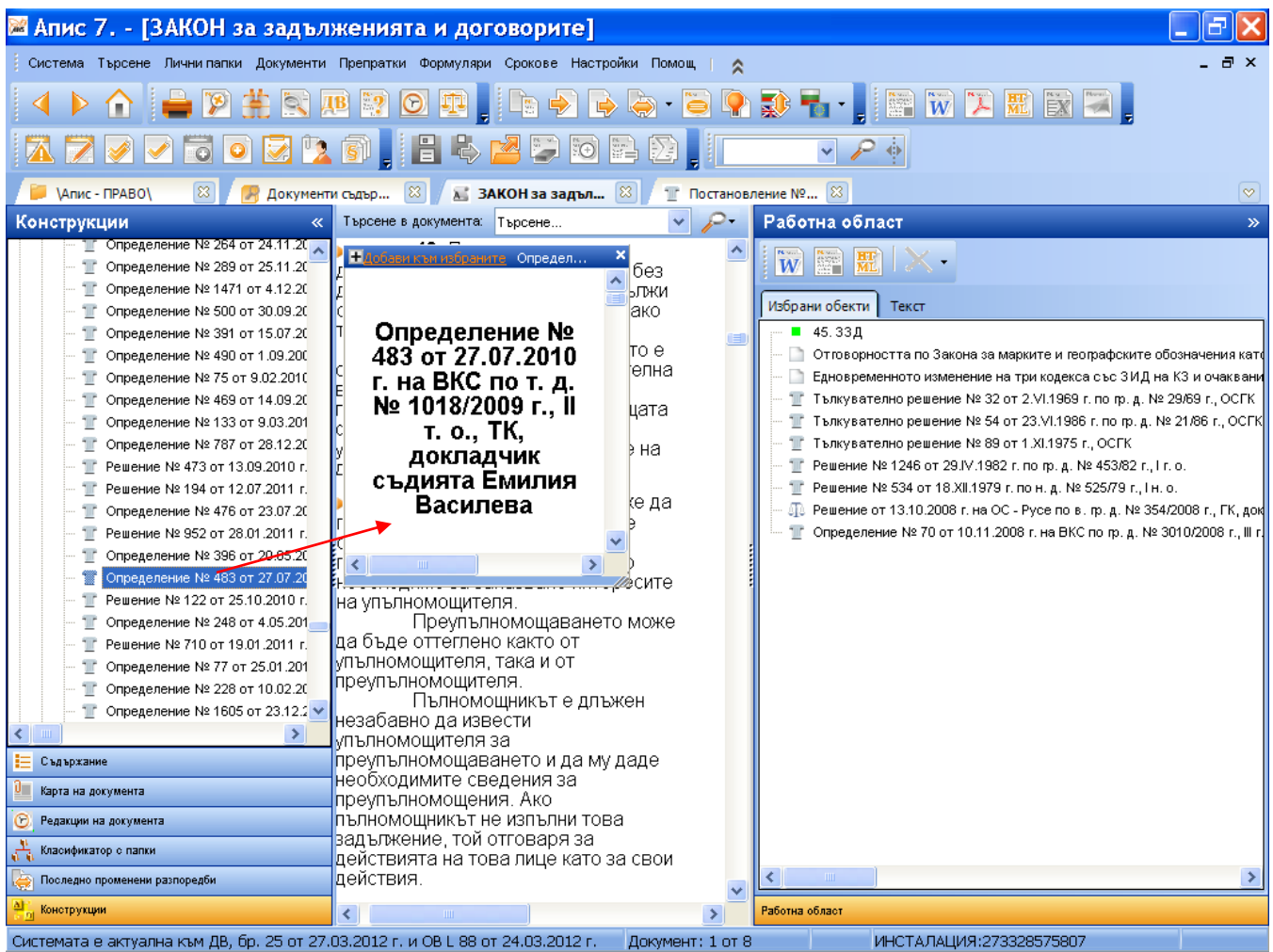
Дясна част (прозорец) на екрана

Дясната част (прозорец) на екрана е дефинирана като **“Работна област”**. В лявата част на екрана (контекстното меню “Конструкции”), както и в средната част на екрана (който визуализира избрания нормативен акт) потребителят има възможност да използва информацията “статично” – без да я променя.

Работната област е разделена на две основни менюта – “Избрани обекти” и “Текст”.

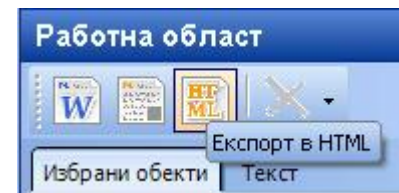
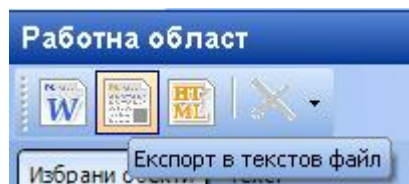
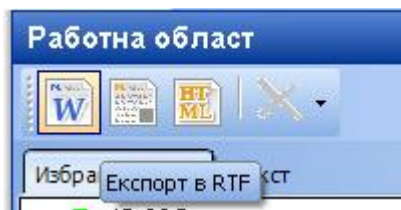
В контекстното меню “Избрани обекти” потребителят разполага със следните функционални възможности:

- чрез влачене, с ляв бутон на мишката да премества обекти от лявата част на екрана в дясната част на екрана;
- чрез бутона “Добави към избраните” на конкретен обект, който се визуализира в средната част на екрана.

В контекстното меню “Текст” потребителят разполага с възможност да прегледа текста на избраните обекти.

Потребителят разполага с възможност да експортира текста на избраните обекти във следните формати – rtf, txt и html. Тази възможност е достъпна от менютата, разположени в горната част на работната област. При влачене с мишката върху отделните менюта се визуализира функцията на всеки от тях.

В горната дясна част на работната област е разположен бутонът “Изтрий”. Потребителят има възможност да изтрие избран обект от работната област или да изтрие всички обекти от работната област.

Работна област

Избрани обекти

Изтриване на всички обекти

- 45.33Д
- Отговорността по Закона за марките и географските об
- Едновременното изменение на три кодекса със ЗИД на
- Тълкувателно решение № 32 от 2.VI.1969 г. по гр. д. № 2
- Тълкувателно решение № 54 от 23.VI.1986 г. по гр. д. №
- Тълкувателно решение № 89 от 1.XI.1975 г., ОСГК
- Решение № 1246 от 29.IV.1982 г. по гр. д. № 453/82 г., I г.
- Решение № 534 от 18.XII.1979 г. по н. д. № 525/79 г., I н. с
- Решение от 13.10.2008 г. на ОС - Русе по в. гр. д. № 354/
- Определение № 70 от 10.11.2008 г. на ВКС по гр. д. № 30